

సింగరాజు
శ్రీనివాసరావు

"ఏమయ్యా శాస్త్రి.. ఈ సంవత్సరమన్నా మాకు పప్పున్నం పెట్టేదేమైనా ఉందా.. లేదా"

"భలేవాడివి పరంధామా.. దానికేం భాగ్యం రేపు సంక్రాంతికి మా చెల్లెలు కొడుకు లోకేశం వస్తున్నాడు. వాడికోసమని నాగపూర్ కందిపప్పు తెప్పించాను. వాడితో పాటు నీకు పెట్టిస్తా విందుభోజనం. సరేనా"

"ఏడ్చినట్టే ఉంది. నేనడిగేది ఆ పప్పున్నం కాదయ్యా. నీ కూతురికి పెళ్ళిచేసి మాకెప్పుడు విందుభోజనం పెడతావు అని"

"అది నా చేతుల్లో ఉందటయ్యా. ఆ గుడిలో రామయ్య కనికరించాల. నాబిడ్డకు రామచంద్రుడు లాంటి భర్త

రావాల"

"రోజూ రామయ్యకు దగ్గరగానే ఉంటావు కదా. అడగకపోయావా"

"రామదాసంతటి వాడికే పరీక్షలు పెట్టిగానీ కనికరించలేదాయన. గుడిలో పూజారిని. నన్నంత తేలికగా కరుణిస్తాడంటావా. దేనికైనా సమయం రావాలి. అంతవరకు వేచి చూడవలసిందే "

"రామదాసంతటి వాడికే పరీక్షలు పెట్టిగానీ కనికరించలేదాయన. గుడిలో పూజారిని. నన్నంత తేలికగా కరుణిస్తాడంటావా. దేనికైనా సమయం రావాలి. అంతవరకు వేచి చూడవలసిందే"

"ఇదిగో శాస్త్రి.. నీ మేలు కోరేవాడిని కనుక చెబుతున్నాను. మొహమాటానికి పోకుండా నీ అల్లుడు రాగానే ఒకమాట అడుగు. ఎంతయినా వాడు నీ మేనల్లుడు. నీ మాటకు ఎదురు చెప్పడు"

"అది పద్ధతికాదు పరంధామయ్యా. చుట్టపు చూపుగా వస్తున్న వాడిని అలా అడగడం బాగుండదు. ఆ రామయ్య అంతా చూసుకుంటాడలే. వాడు వచ్చే టైమయింది. పైగా రేపు కోడిపందాలు గుడిముందు ఖాళీస్థలంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నారట. సర్పంచిగారు ఉదయాన్నే వచ్చి పూజలు

చేయించుకుంటారట, వాటికి ఏర్పాటు చేసుకోవాలి వస్తా" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు హనుమత్ శాస్త్రి.

'వీడింత పిచ్చిమాలోకం ఏంటిరా బాబు. రాముడికి అలంకారాలు చేసి ఆనందపడడం తప్పు, నాలుగు మాయమాటలు చెప్పి పనులు వెళ్ళబుచ్చుకోవడమే చేతకాదు' అనుకున్నాడు శాస్త్రికి దూరపు చుట్టము, ఆ ఊరి కరణము అయిన పరంధామయ్య.

★★★★★

"చాలు వహ్నిజా. ఇంక తినలేను. నన్ను వదిలెయ్"

"రాళ్ళు తిని రాళ్ళు హరాయించుకోవలసిన వయసులో నాలుగు గారెలు తిని చాలంటావేంది బావా. నేను సరిగా వడించలేదని అక్కడ అమ్మ నన్ను తిడుతుంది. ఇంకో రెండు వేసుకో బావ"

"నావల్ల కాదే ఇక. అత్తయ్యకు నేను చెప్తాలే నన్ను వదిలిపెట్టు"

"సరే.. కాఫీ తెస్తాను. తాగి గుడి దగ్గరకు వెళ్ళు. అక్కడ ఈరోజు కోడిపందాలట. సంక్రాంతి కదా భలే జోరుగా సాగుతాయిలే"

"అయితే నువ్వూరా. ఇద్దరం కలిసి వెళదాం"

"వద్దు బావా.. జనం చూస్తే బాగోదు"

"అబ్బ..ఏంకాదులే వహ్నిరా" అని బలవంతం చేసేసరికి కాదనలేక తల్లితో చెప్పి లోకేశుతో కలిసి బయలుదేరింది వహ్నిజ.

వాళ్ళ ఇంటినుంచి ఫర్లాంగు దూరం ఉంటుంది గుడి. ఇద్దరూ నడుచుకుంటూ వెళుతున్నారు. పుట్టినప్పటి నుంచి పట్టణంలో పెరగడంతో పల్లె వాతావరణమే తెలియదు లోకేశుకు.

అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేషను చేశాక ఉద్యోగం వచ్చే లోపు ఒకసారైనా తన తల్లి పుట్టిన ఊరికి వెళ్ళి అక్కడందరినీ కలిసి రావాలని బయలుదేరి వచ్చాడు. ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు చూసిన వహ్నిజను కూడ చూడాలని వచ్చాడు. అందరూ ఆమెను మేనత్త పోలిక అంటే ఏమో అనుకున్నాడు కానీ, చూస్తే నిజమే అనిపించింది. నిజం చెప్పాలంటే అది అచ్చు మామయ్య పోలిక. పచ్చగా దబ్బపండులా ఉంటుంది. ఎంతవద్దనుకున్నా వయసు మనసును గెలిచి వహ్నిజను ఓరగా చూడసాగింది.

"ఏం బుజ్జమ్మా. ఎవరీ అబ్బాయి. నేనెప్పుడూ చూడలేదే"

అడిగింది ఎదురొచ్చిన కాంతం.

"మా వైశాలి అత్తయ్య కొడుకు పిన్నీ. సంక్రాంతికి మా ఇంటి కొచ్చాడు"

"కాబోయే అల్లుడికి అప్పుడే అల్లెం పెడుతుందేమిటే మీ అమ్మ" కిసుక్కున

నవ్వింది కాంతం.

"అదిగో అట్లాంటి మాటలే వద్దు పిన్నీ. ఆయన మా బావ అంతే. మేనమామింటికి వచ్చాడు" అంది విసురుగా.

" చాల్లవే నీ ఏసాలు. కుందనపు బొమ్మవు. నిన్ను కాదని ఏడికి పోగలడే మీ బావ. మీకేం తక్కువే. పదెకరాల మాగాణి. లంకంత కొంప. మీ నాయన ఆ రాముడికి నమ్మినబంటు. సాక్షాత్తు ఆ హనుమయ్యే కదే. ఆ రామయ్య ఊరుకుంటాడా. ఆయనసేత్తో ఆయనే మీమ్మల్ని కలపడూ అంటూ ఓ విసురు విసిరి వెళ్ళిపోయింది కాంతం."

"చాల్లవే నీ ఏసాలు. కుందనపు బొమ్మవు. నిన్ను కాదని ఏడికి పోగలడే మీ బావ. మీకేం తక్కువే. పదెకరాల మాగాణి. లంకంత కొంప. మీ నాయన ఆ రాముడికి నమ్మినబంటు. సాక్షాత్తు ఆ హనుమయ్యే కదే. ఆ రామయ్య ఊరుకుంటాడా. ఆయనసేత్తో ఆయనే మీమ్మల్ని కలపడూ" అంటూ ఓ విసురు విసిరి వెళ్ళిపోయింది కాంతం.

"ఇందుకే బావ నేను నీ వెంటరానన్నాను. సారీ బావ. పల్లెటూరు కదా..అందుకే అలా.."

"ఇప్పుడేమయింది వహ్నిజా. వరసయిన వాళ్ళం కనుక అలా

చలోక్తులాడారు. అంతలోనే ఇంత ఇదయిపోవాలా. లైట్ తీసుకో"

మాటలలోనే ఆలయానికి వచ్చేశారు ఇద్దరూ. అప్పటికే జనమంతా గుమికూడి ఉన్నారు. ఆలయం లోపలికి వెళ్ళి రామయ్యను దర్శించుకుని బయటకు వచ్చారద్దరూ. కోడిపందాలు మొదలవబోతున్నాయని చెప్పేసరికి హనుమత్ శాస్త్రి కూడ దేవుడికి నైవేద్యం పెట్టి, గుడికి తాళంవేసి వీళ్ళున్న దగ్గరకు వచ్చి నిలుచున్నాడు. కోడిపందాల ఆట మొదలయింది.

మొదట రెండు జట్లు కోడిపుంజులను వదిలి పెట్టాయి. అవి ఎగిరెగిరి కొట్టుకుంటున్నాయి. కేకలు, ఈలలు, ఒకటే గోలగా ఉంది ఆ ప్రాంతమంతా. కొత్తగా ఉంది లోకేశానికి. అయినా చాలా ఆనందంగా ఉంది ఆ పందెపు జోరు చూస్తుంటే. రెండు పుంజులూ పోటాపోటీగా కొట్టుకుంటున్నాయి. వాటి శరీరం నుంచి రక్తపు మరకలు చుక్కలు చుక్కలుగా పడుతున్నాయి. అవి లోకేశు కళ్ళబడ్డాయి. పుంజులకు గాయాలవుతున్నాయి. ముక్కుతో పొడుచుకుంటే అలా కాదు కదా.

బహుమతి పొందిన కథ

మరి ఎందుకిలా అని నిశితంగా దృష్టి సారించాడు. అతని కళ్ళకు పుంజుల కాళ్ళకు కట్టబడిన కత్తులు కనిపించాయి. అంటే ఏదో ఒక పుంజు చంపబడుతుందన్న మాట. ఇది అన్యాయం. జీవులను హింసించి ఆనందించడం మహాపాపం. తట్టుకోలేక "ఆపండి" అని బిగ్గరగా అరిచాడు లోకేశం.

ఆ అరుపుకు ఒక్కసారిగా కేకలు ఆగిపోయాయి. పుంజులు కూడ బిత్తరపోయాయేమో ఒక అడుగు వెనక్కు వేశాయి.

"ఏంది బాబు ఏమయింది" అంటూ వచ్చాడు సర్పంచి.

"ఇది చాలా అన్యాయం సార్. కోడిపందాల ఆట పేరు చెప్పి వాటి కాళ్ళకు కత్తులు కట్టి ఏదో ఒక పుంజును చంపడం ఘోరం"

"ఎవరు బాబు నువ్వు. ఇది మాకు అనాదిగా వస్తున్న సంప్రదాయం. ఇందులో అన్యాయమేముంది. ఓడిపోయిన పుంజు బ్రతకడం వృధానే కదా. గెలవలేని దాని బ్రతుకు దేనికిక"

"అయ్యా సర్పంచి గారూ. వాడు నా మేనల్లుడు. ఊరికి కొత్తగా వచ్చాడు. పండుగ సంబరాలు చూస్తాడని నేనే రమ్మన్నాను. ఇక్కడి అలవాట్లు తెలియక...ఏదో

చిన్నతనం. క్షమించండి బాబు" అడ్డుతగిలి బ్రతిమలాడుకున్నాడు శాస్త్రి.

"మీరాగండి మామయ్యా. సార్ మీరు ఈ ఊరికి సర్పంచి కదా. ఒకవేళ మీరు రేపు ఎన్నికలలో ఓడిపోతే, ఇక బ్రతకడం వృధా అని చచ్చిపోతారా" తడుముకోకుండా అడిగాడు లోకేశం.

ఆ మాటకు సర్పంచితో పాటు అక్కడవున్న అందరూ ఖంగుతిన్నారు.

"క్షమించండి సార్. మనం వినోదం పేరుతో మూగజీవాలను హింసించడం పాపం. మనం కుస్తీపోటీలు పెట్టుకున్నప్పుడు చేతులకు, కాళ్ళకు కత్తులు కట్టుకుని పోటీలో పాల్గొంటామా. లేదే. మరి వీటికెందుకు కత్తులు కడతారు. మనమెవరిమైనా ఏదైనా పోటీలో ఓడిపోతే..ఇక గెలవలేమని చచ్చిపోతామా. మరోసారి గెలవాలని కష్టపడతాం. గెలిచేటంత వరకు పోరాడుతాం. అలాగే ఇవి కూడ."

"క్షమించండి సార్. మనం వినోదం పేరుతో మూగజీవాలను హింసించడం పాపం. మనం కుస్తీపోటీలు పెట్టుకున్నప్పుడు చేతులకు, కాళ్ళకు కత్తులు కట్టుకుని పోటీలో పాల్గొంటామా.

లేదే. మరి వీటికెందుకు కత్తులు కడతారు. మనమెవరిమైనా ఏదైనా పోటీలో ఓడిపోతే..ఇక గెలవలేమని చచ్చిపోతామా. మరోసారి గెలవాలని కష్టపడతాం. గెలిచేటంత వరకు పోరాడుతాం. అలాగే ఇవి కూడ.

కత్తులు లేకుండా పోటీలు పెట్టండి. అవి పుంజులకు కుస్తీపోటీలులా ఉండాలి కానీ, చావు బాజాలుగా ఉండకూడదు. ఈరోజు ఓడిన పుంజు వచ్చే సంవత్సరం గెలవవచ్చు. అలా దానికి మీరు తర్ఫీదు ఇవ్వండి. ఈ పోటీలలో ఎవరి పుంజైనా చనిపోతే, దాన్ని పెంచిన అతను ఎంత బాధపడతారో ఆలోచించారా. ఏ ఆటైనా వినోదాన్నిపంచాలే తప్ప, విషాదాన్ని మిగల్చకూడదు. నామాట వినండి. 'అహింసా పరమోధర్మః' అనే సంస్కృతి మనది. దాన్ని మరువకండి. పెద్దలు నన్ను మన్నించి ఈ విషసంస్కృతికి చరమగీతం పాడండి" బాధ, ఆవేశం కలగలిపిన అతని మాటలు సర్పంచిని ఆలోచనలో పడవేశాయి.

స్వతహాగ మంచి వ్యక్తి అయిన అతనికి లోకేశు మాటలు గీతాసారంలా అనిపించాయి.

"బాబు.. చిన్నవాడివయినా చాలా చక్కగా చెప్పావు. ఇంతకాలం దీన్ని ఆటనుకున్నామే కానీ, మూగజీవుల

నగదు బహుమతికి ఎంపికైన కవిత

తడి ఆరని గాయం

చేసెట్టి వరాహ కృష్ణ

ప్రాణాలతో చెలగాటమనుకోలేదు.
మాకు శాస్త్రిగారంటే సాక్షాత్తు ఆ
రామయ్య బంటు ఆంజనేయుడితో
సమానం. ఆ ఇంట పుట్టిన
నీవు మాకు మంచి చెప్పావనే
నమ్ముతున్నాం. కాదు ఆ రామయ్యే
తన గుడిముందు జరుగుతున్న ఈ
తప్పిదాన్ని చూడలేక నీలో ఆవహించి
ఇలా పలికించాడనిపించింది.
ఇకనుంచి నువ్వు చెప్పినట్టే చేస్తాం"
అని లోకేశుకు మాటిచ్చి, "ఒరేయ్
పుంజుల కాళ్ళకున్న కత్తులు తీసి
వాటిని బరిలోకి దించండి. ఇకనుంచి
ఈ కోడిపందాలాట వినోదమే తప్ప, ఏ
మూగజీవిని బలి తీసుకునే కిరాతకపు
ఆట కాకూడదు" అని చెప్పి లోకేశును
క్షమాపణలు కోరాడు సర్పంచి.

"శాస్త్రిగారూ. మీ మేనల్లుడు
బంగారమయ్యా. పోగొట్టుకోమాకు.
వహ్నిజమ్మనిచ్చి కట్టబెట్టు. ఈ
కుర్రాడు మన ఊరి అల్లుడైతే,
ఏదైనా ఇట్లాంటి పొరపాట్లు జరిగితే
మొహమాట పడకుండా చెప్తాడు.
మన పల్లెను అయోధ్యగా మలుస్తాడు"
అని అభినందించాడు.

ఆ మాటతో ఒకరి ముఖాలు ఒకరు
చూసుకున్నారు వహ్నిజ, లోకేశులు.

'ఆయన నోటివాక్కు ఫలించి, ఆ
రామయ్య కరుణించి, లోకేశు నా
అల్లుడైతే, ఈజన్మకు ఇంకేంకావాలి.
కొడుక్కైనా, అల్లుడైనా వీడే అవుతాడు
నాకు' అని మనసులో అనుకున్నాడు
శాస్త్రి. అన్నింటినీ గమనిస్తూ
చిద్విలాసంగా నవ్వుకున్నాడు ఆ
సీతారాముడు.

నా గుండెని ఎవరో రాత్రి గుప్పెటతో
పట్టుకుని దొంగిలించారు...

వేకువనే మెలకువొచ్చి చూసుకుంటే
స్మృతులేవో తడుముతున్నాయ్..

మొన్న తగిలిన గాయానికి గుండె
చిల్లు పడి ఇంకా రక్తమోడుతూనే
ఉంది...

ఇంకా తెలవారలేదు..

చీకటి రెప్పలు విప్పుకుంటుంది..

నిద్రలేచిన కళ్ళతో...

అప్పుడెప్పుడో జరిగిన అలజడికి

మన వలపు కావ్యం సాక్ష్యం
కాకూడదని..

నిశీధి కళ్ళకు నల్ల గుడ్డ కప్పాను

నన్ను చూసే నీ కళ్ళు ఇన్నాళ్ళూ..

తుషార బిందువుల్లా మెరిసేవి...

ఇప్పుడు నా చూపులు ముళ్ళలా
గుచ్చుకుంటున్నాయేమో...!

అందుకే వెన్నెల మీద
అలుగుతున్నావ్..!

చిక్కటి వెన్నెల్లో నక్షత్రాలన్నీ
పోగేసి మాలగా కట్టి నీ జడపై
అలంకరించేవాణ్ణి..

నీకు గుర్తుందా...!

నీవూ నేనూ కలిసి నడిచిన హంసల
కోనేరు గట్టుపై...

కొంగలు వాలి వేటి కోసమో
వెతుకుతున్నాయ్

మనం నడిచెళ్ళిన పాదాల గుర్తులు
కొన్ని..

పుడమి పొత్తిళ్ళలో భద్రంగా
దాచుకుందట...!

కిటికీ తెరిచిన మన గదిలో శీతల
పవనాలు వీస్తుంటే..

నీ కళ్ళు ఎన్ని నిశి రాత్రులు
మోసాయో...!

జ్ఞాపకాల పూదోటలో నిన్నపూసిన
పూలు నేడక్కడ లేవు...

కాటేసే కళ్ళు కొన్ని రాలిన పూలను
చిదిమేశాయ్!

ప్రేమంటే.. ఆకాశంలో

మెరిసే మెరుపు కాదు

ఒక శూన్య బిందువు..

అది రాలిపోవడం తప్ప...

మన కంటికి కనిపించదు.